

Bodemdalingsvoorspellingen bij gaswinning slag in de lucht

Gesjoemel met bodemdaling moet stoppen

Bodemdaling en aardbevingen door gaswinning pakken in de praktijk veel ernstiger uit dan voorspeld. De onzekerheden blijken zo groot dat voorspellingen op basis waarvan wordt vergund, niet meer dan een slag in de lucht zijn. Door gesjoemel met metingen blijven fouten in de theorie van het voorspellen structureel onder de radar. Dat stelt bodemdalingsanalist Adriaan Houtenbos in zijn rapport 'Gesjoemel met bodembeweging' dat vandaag gepubliceerd werd op bodemdaling.houtenbos.org.

Houtenbos trekt zijn conclusies op basis van bodemdalinganalyses over twee decennia. De bodemdaling door gaswinning komt trager op gang dan de theorie aangeeft, ontwikkelt zich niet proportioneel met de drukdaling en stopt niet als de kraan dicht gaat. Bovendien zijn bodemdalingskommen dieper en steiler dan voorspeld.

Gaswinning wordt vergund op basis van een voorspelling vooraf. Bij Franeker is deze voorspelling vooraf een factor zes te laag gebleken. Indicaties voor Noordoost Friesland wijzen in dezelfde richting. Door de onbetrouwbaarheid van de voorspellingen zijn de gevolgen voor mens en natuur niet te overzien. Telkens worden we verrast door ernstiger bodemdaling en bevingen. Ook met de hand aan de kraan blijft de vraag of dijken, het wad en gebouwen toekomstbestendig zijn.

Aansprakelijkheid voor schade wordt achteraf bepaald op basis van de vastgestelde daling. Opvallend genoeg wordt deze niet onafhankelijk, direct uit de metingen bepaald, maar door de gasproducent zelf op basis van een onjuist bevonden theorie. Sjoemelfactoren, die de theorie schijnbaar met de metingen in overeenstemming brengen, leiden in de praktijk tot ernstige onderschatting van de werkelijk door gaswinning veroorzaakte daling. Deze was bij Franeker 40% hoger dan de daling vastgesteld door de gasproducent.

De onbetrouwbaarheid van voorspellingen is volgens Houtenbos een gevolg van de manier waarop delfstofwinning in Nederland geregeld is. "De overheid, met zelf grote belangen bij gaswinning, geeft producenten teveel ruimte om zelf te bepalen wat onderzocht wordt en wie toegang krijgt tot onderzoeksgegevens. Onafhankelijke en evenwichtige afweging van de belangen van gasproducenten en de schatkist enerzijds en die van de leefomgeving anderzijds is daardoor in de praktijk niet mogelijk. Nu keurt de slager zijn eigen vlees. Dat moet stoppen." aldus Houtenbos.

Houtenbos was eind jaren '90 bij NAM verantwoordelijk voor de meetkundige verificatie van bodemdalingsvoorspellingen en was de afgelopen jaren als onafhankelijk stuurgroep lid betrokken bij onderzoek naar de oorzaken van afwijkend bodemdalingsgedrag in opdracht van minister Kamp. Uit onvrede met opzet en uitvoering van dit onderzoek, besloot Houtenbos zijn kennis en ervaring direct met andere partijen te delen en zo de mogelijkheid te bieden belangen van milieu en leefomgeving beter te verdedigen tegen de machtige lobby van delfstofproducenten.